METSÄTALOUS

Eri-ikäisrakenteinen metsänkasvatus on yksi metsänkäsittelymenetelmä siinä missä mikä tahansa muu. **TOIMITUSJOHTAJA OLLI ÄIJÄLÄ, TAPIO SILVA OY**

Kemera hyväksyttiin EU:ssa

Euroopan komissio hyväksyi perjantaina Suomen kestävän metsätalouden tukijärjestelmän eli kemeran, maa- ja metsätalousministeriö tiedottaa.

Tukijärjestelmän voimaantulosta sekä tukimääristä ja -ehdoista säädetään valtioneuvoston erillisillä asetuksilla. Ministeriön tavoitteena on saada järjestelmä voimaan kesäkuun alusta.

Uusi tukijärjestelmä tulee vastaamaan pääosin nykyistä kemeraa. Tukea myönnetään jatkossakin nuoren metsän hoitoon ja sen yhteydessä syntyvän pienpuun keräämiseen, terveyslannoitukseen, juurikäävän torjuntaan, suometsän hoitoon, metsäteihin, metsäluonnon hoitoon ja ympäristötukisopimuksiin.

Uutena tukimuotona otetaan käyttöön taimikon varhaishoito.

Uudessa kemeralaissa rahoitusta ei voi hakea enää jälkikäteen. Kaikista työlajeista pitää tehdä Suomen metsäkeskukseen rahoitushakemus etukäteen ennen työn aloittamista.

AURA PILKAMA

Ponsselle uusi myyjä Brasiliaan

Metsäkonevalmistaja Ponsse ja brasilialainen Timber Forest Equipamentos ovat allekirjoittaneet jälleenmyyntisopimuksen Ponssen metsäkoneiden myynnistä ja huoltopalveluista.

Timber Forest toimii Brasilian eteläisissä osavaltioissa Paranassa, Santa Catarinassa ja Rio Grande do Sulissa. Muissa osavaltioissa Ponssen palveluista vastaa Ponssen tytäryhtiö.

”Yhteistyöllä Timber Forestin kanssa pystymme vastaamaan kasvavaan kysyntään Etelä-Brasiliassa”, kertoo markkinointijohtaja **Jarmo Vidgrén**.

Etelä-Amerikassa Ponssen tärkeimmät vientimaat ovat Brasilia, Uruguay ja Chile. Yhtiö ei kerro maakohtaisia myyntimääriä.

Ponssen viennin arvo Pohjois- ja Etelä-Amerikkaan nousi tammi–maaliskuussa 26,4 miljoonaan euroon. Viime vuonna vastaavana aikana vienti oli 21 miljoonaa euroa.

Pohjois- ja Etelä-Amerikasta tulee Ponssen liikevaihdosta yli neljännes.

JUHA KAIHLANEN

Jatkuvasta kasvatuksesta tuli vakavasti otettava vaihtoehto

Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatus muuttui todelliseksi vaihtoehdoksi uuden metsälain myötä. Metsänomistajalle se on kannattavaa, jos kohde on valittu oikein ja taimettumisesta pidetään huolta.

KARI SALONEN

Äijälöiden metsäpalsta Honkajoella on malliesimerkki paikasta, jonne eri-ikäisrakenteinen metsänkäsittely sopii. Tulevassa hakkuussa poistetaan järeät männyt, jolloin kuusille syntyy enemmän tilaa, kertoo Tapio Silvan toimitusjohtaja Olli Äijälä.

HONKAJOKI (MT)
Honkajokelaisella metsätilalla suunnitellaan eri-ikäisrakenteisen metsän hakkuuta. Menetelmään kannustavat sille otolliset olosuhteet: Turvekankaalle on syntynyt runsaasti eri-ikäistä puustoa ja taimia. Metsän ja suon vaihettumisvyöhyke tarjoaa luontaiselle uudistumiselle hyvän maaperän.

Lähellä sijaitsee lisäksi lähde, jonka vesiensuojelusta halutaan huolehtia, kertoo Tapio Silva Oy:n toimitusjohtaja **Olli Äijälä**, jonka vanhemmat omistavat metsätilan.

Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuut sallittiin uudessa metsälaissa.

Eri-ikäiskasvatus, jota kutsutaan myös jatkuvaksi kasvatukseksi, tarkoittaa menetelmää, jossa metsiköstä poistetaan pääasiassa yksittäisiä suuria puita. Uusi puusukupolvi uudistuu syntyviin pienaukkoihin luontaisesti. Metsä säilyy puustoisena, kun päätehakkuuta ei tehdä.

Äijälöiden metsätilalla sijaitseva 1,4 hehtaarin metsikkö on malliesimerkki paikasta, jonne menetelmä sopii. Houkuttelevuutta lisää se, ettei uudistamiskustannuksia juuri ole, ja tuloja saadaan tasaisesti lähinnä arvokkaasta tukkipuusta.

Metsikkö määrää menetelmän

Jatkuvaa kasvatusta pidettiin pitkään pienen piirin puuhasteluna. Uusi metsälaki teki siitä viimein vakavasti otettavan mallin muiden metsänkäsittelymuotojen rinnalle.

”Oma mielipiteeni ja Tapionkin edustama kanta on, että eri-ikäisrakenteinen metsänkasvatus on yksi metsänkäsittelymenetelmä siinä missä mikä tahansa muu. Kulloisestakin paikasta riippuu, kannattaako paikalla suosia eri-ikäisrakenteisen vai tasaikäisen metsän hakkuita”, Äijälä sanoo.

Jatkuva kasvatus on metsänomistajalle taloudellisesti järkevää paikoissa, joihin on jo syntynyt paljon eri-ikäisiä taimia. Tasa-ikäistä metsää Äijälä ei lähtisi ehdoin tahdoin muuttamaan eri-ikäiseksi, sillä se on vaikeaa ja vie vuosikymmeniä.

Tuoreella kankaalla voimakas heinittyminen estää herkästi taimettumisen.

Karulla mäntykankaalla luontainen uudistuminen onnistuu. Jatkuva kasvatus on siellä hyvä vaihtoehto, mikäli metsänomistaja haluaa välttää avohakkuun.

Päätehakkuu ja metsänviljely männyn jalostussiemenillä tuottavat kuitenkin uuden metsän noin 20 prosenttia nopeammin kuin luontainen uudistaminen, Äijälä huomauttaa.

Menetelmää ei tarvitse lukita

Uudistuakseen luontaisesti metsä vaatii varsin harvan kasvatusasennon. Honkajoella suunnitelmissa on poistaa noin 40 prosenttia metsikön puustosta, noin sata kuutiota hehtaarilta.

Hakkuut ovat yhdistelmä erilaisia tapoja: poiminta- ja pienaukkohakkuita sekä ryhmäpuiden poistoa. Suunnittelua jatkuva kasvatus vaatii enemmän kuin perinteinen päätehakkuuseen tähtäävä metsänkasvatus, josta on kokemusta sadan vuoden ajalta.

Äijälä toivoisikin, että jatkuvaa kasvatusta kokeiltaisiin alussa vain siihen erityisen hyvin soveltuvilla kohteilla.

”Metsäsuunnittelijan vastuulle jää tunnistaa jatkuvalle kasvatukselle soveltuvat kohteet ja ehdottaa niitä metsänomistajalle.”

Tärkeää olisi muistaa, ettei menetelmän valinta lukitse metsänkäsittelyä lopullisesti. Jossain vaiheessa päätehakkuu saattaa jälleen tulla hyväksi vaihtoehdoksi. Näin on Äijälöidenkin tilalla.

”En osaa varmasti sanoa, miltä täällä näyttää vaikkapa kolmen käsittelyn jälkeen.”

Tulevassa hakkuussa ylemmän latvuskerroksen järeät männyt poistetaan, jolloin kuitumitasta tukiksi siirtyville kuusille tulee tilaa järeytyä. Pääpuulajiksi tulee kuusi, ja mänty poistuu hiljalleen. Lehtipuita säilytetään, sillä ne ylläpitävät uudistumiselle tärkeitä valo-oloja ja niiden karike parantaa maata.

Jos metsikkö kuusettuu, se saattaa muuttua hiljalleen jälleen kohti tasaikäistä metsikköä.

AURA PILKAMA

MENETELMÄ

Uusi metsälaki lavensi metsänkäsittelyä

Vuoden 2014 alusta voimaan tulleessa metsälaissa vähennettiin hakkuu- ja uudistamistapojen sääntelyä. Nyt laki sallii eri-ikäisrakenteisen metsän hakkuut, joilla tähdätään jatkuvaan kasvatukseen.

Lain sallimia uusia hakkuutapoja ovat pienaukko- ja poimintahakkuut.

Jatkuvalla kasvatuksella tarkoitetaan menetelmää, jossa metsiköstä poistetaan yksittäisiä suuria puita tai puuryhmiä. Metsikkö koostuu erikokoisista ja -ikäisistä puista ja se uudistuu luontaisesti.

Näkyvin ero perinteiseen metsänkäsittelyyn on, että metsä säilyy peitteisenä hakkuiden välilläkin.

Hakkuita tehdään paikasta riippuen 15–30 vuoden välein.

Ensimmäisen vuoden aikana eri-ikäisrakenteisen metsän hakkuita on hyödynnetty varsin vähän: Metsänkäyttöilmoitusten perusteella noin prosentti kasvatushakkuiden pinta-alasta oli uusia hakkuutapoja. Pienaukkohakkuita tehtiin 1 600 hehtaarilla ja poimintaluonteisia hakkuita hieman yli 3 500 hehtaarilla.

Monimuotoisuus ei välttämättä lisäänny

Jatkuvasta kasvatuksesta saadaan tuottoa tasa-ikäistä metsää useammin, sillä jokaisessa hakkuussa korjataan arvokasta tukkia. Koska päätehakkuuta ei tehdä, metsänomistaja välttyy kalliilta uudistamiskustannuksilta.

”Keskeistä on muistaa, että jatkuvassa kasvatuksessa riskit ovat suuremmat kuin perinteisessä metsänkasvatuksessa”, Tapio Silvan toimitusjohtaja **Olli Äijälä** toteaa.

Metsikön vaihteleva ikärakenne hyödyttää monia riistalajeja. Kun metsää ei päätehakata, maisema säilyy metsäisenä.

Metsikön monimuotoisuutta eri-ikäishakkuut eivät itsessään lisää. Se on otettava huomioon muuten, Äijälä muistuttaa.

Korjuuvaurioista tai tautituhoista asiantuntija ei ole huolissaan. ”Metsäkone vähän rikkoo maata, mikä vain parantaa maata ottamaan taimet paremmin vastaan.”

Juurikääpää pitää torjua kantojen käsittelyllä kuten muillakin hakkuutavoilla.

AURA PILKAMA

METSÄ PLUS
teemanumero 18.5.2015

Numero ilmestyy 18.5.
Aineistopäivä 13.5.

LISÄJAKELU:
PAINOSMÄÄRÄ 106 000 KPL !

Aiheina mm.:
- Hyönteistuhojen torjunta
- Taimet
- Istutustyöt
- Klapiyrittäjän haastattelu
- Kevätkesän puukauppa

MetsäPlus-teemanumeron painosmäärä on 106 000 kpl. Lehden saavat tilaajien lisäksi kaikki suurimmat Väli-Suomen metsänomistajat!

Hyödynnä suositun teeman huomioarvo ja ole mukana omalla ilmoituksellasi!
Soita heti 020 413 2321 ja varmista näkyvyytesi!

Aineistopäivä 13.5.2015
Aineistot sähköpostilla: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti
maaseuduntulevaisuus.fi

Metsäenergia jakaa europarlamentin kahtia

BRYSSEL (MT)
Euroopan parlamentin ympäristövaliokunta kyseenalaistaa, onko puun polttaminen energiaksi hiilineutraalia.

Se tarkoittaa, että polttamisesta syntyvät hiilidioksidipäästöt voitaisiin laskea taakaksi puun energiakäytölle.

MTK:n metsäasiantuntijan **Janne Näräkän** mielestä kysymys on hyvin periaatteellinen.

”Metsästrategia linjaa parlamentin näkemyksen metsästä seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Siksi siihen suhtaudutaan vakavasti.”

Parlamentin maatalousvaliokunnan esityksessä hiilineutraaliuteen ei oteta kantaa eli sitä ei kyseenalaisteta.

Asiasta äänestetään tiistaina, kun EU:n metsästrategiasta päätetään Euroopan parlamentissa.

Vihreät eivät ole ainoa poliittinen ryhmä, joka ehdotusta kannattaa. Toiseksi suuri ryhmä sosiaalidemokraatit sekä liberaaliryhmä Alde ovat jakaantuneet.

Konservatiivien EPP-ryhmä todennäköisesti vastustaa ympäristövaliokunnan ehdotusta, koska maatalousvaliokunnan raportin esittelijä on EPP:n meppi **Elisabeth Köstinger**.

ECR-ryhmä, johon kuuluvat muun muassa perussuomalaiset, vastustaa ehdotusta.

Metsästrategia on ensimmäinen nykyisen parlamentin aikana suureen saliin edennyt maa- tai metsätalousasia.

Pahimmassa tapauksessa koko strategia revitään uudestaan auki.

Puun käyttöä energiaksi lisättävä

Edellisen kerran puun käyttöä yritettiin suitsia epäsuorasta maankäytöstä ILUC:sta päätettäessä. Silloin uhkana oli, että puun käyttö energiaksi sallittaisiin vasta, kun se on ensin käytetty jalostettuna tuotteena.

Kaskadi-periaatteksi kutsuttu pykälä ei kuitenkaan tullut ILUC:iin mukaan.

Ympäristövaliokunta ehdottaa myös, että metsän käytön kestävyys ja metsän monimuotoisuus otettaisiin strategiassa huomioon entistä paremmin. Vähintään 15 prosenttia heikentyneistä ekosysteemeistä pitäisi ennallistaa.

Näräkkä arvioi, että Keski-Euroopassa on aito huoli metsän käytön kestävyydestä. EU:n bioenergian tavoitteiden täyttyminen nimittäin vaatii puun käytön lisäämistä.

Monessa maassa poltetaan tuontipellettiä, jonka tuotannon kestävyyttä epäillään. ”Ympäristöväki haluaa, että energian lähteenä olisi jotain muuta kuin biomassa”, Näräkkä sanoo.

Tasapainoinen strategia

Näräkän mielestä varsinainen metsästrategia on tasapainoinen paperi.

”Se korostaa puun käyttöä ilmastoystävällisenä raaka-aineena. Sävy on kokonaisuudessa positiivinen”, Näräkkä kiteyttää.

Konkreettisia lukuja paperissa ei ole.

”Mutta siinä on puun käytön lisäämisen ja hyväksymisen kulma mukana. Siinä puhutaan tulevaisuuden energiasta ja biotaloudesta.”

Edellinen strategia oli vuodelta 1998.

AIMO VAINIO

UUTISTAUSTA

Vihreä kaanon lisäsi hakkuupaineita

Kun vasemmistoliitto päätti keväällä 2014 erota hallituksesta, vihreät uhkasi tehdä saman. Oli lehmänkaupan paikka. Kokoomus myöntyi vihreiden vaatimukseen suojella valtionmaita 13 000 hehtaaria lisää.

Ehto ei kuulosta kummalliselta. Mutta kokonaisuus on toista: valtionmetsiä on vuosikymmenten kuluessa kupattu suojeluun pienissä erissä satoja tuhansia hehtaareja.

Vielä 1990-luvulla sitä saattoi pitää ekologisesti järkevänä, kun se kohdistui oikeasti vanhoihin metsiin. Sitä ennen kaikki suojeluohjelmat – kuten soiden, lintuvesien, harjujen, lehtojen ja rantojen suojeluohjelmat – oli aloitettu valtionmailla.

Tällä pelillä suojelunarvoiset valtionmaat ovat kuitenkin loppuneet jo aikaa sitten. Niinpä kuppaukselle on keksitty uusia perusteluita.

Nyt esimerkiksi vaaditaan suojeltavaksi metsiä, joista voisi suojeltuna joskus kehittyä arvokkaita. Tällä perusteella voi tietenkin suojella mitä vain.

Puhdas lehmänkauppa

Viime kevään päätös ei kuitenkaan edes yrittänyt perustua ekologiaan. Kyse oli puhtaasta lehmänkaupasta, missä kaksi puoluetta söi kaikki kauniit biotalouspuheensa. Metsää vain otettiin pois talouskäytöstä, millaista hyvänsä metsää, koska se on luontoväen ainoa vuosien yli kantava tavoite.

Niin selvää peli oli, ettei vihreät edes kehdannut kehua saavutuksellaan esimerkiksi vaalikampanjassaan. Samaan aikaan ihmeteltiin, miten Metsähallituksen metsätaloudelta vaaditaan jatkuvasti lisää tuloutusta valtion budjettiin.

Luontoväki paasaa tuloutuksen lisäävän hakkuupainetta. Mutta saman teki myös lehmänkauppa.

Jos tämä 13 000 hehtaaria olisi myyty, siitä olisi saanut 50 miljoonaa euroa. Se kuitenkin siirrettiin suojeluun korvauksetta. Yleensä suojeluhehtaarit ovat täynnä myyntikelpoista tukkia.

Toisaalta Metsähallitus ei voi myydä puuta kuin luonnonvarasuunnitelmien puitteissa. Niiden tekemiseen luontoväkikin ottaa osaa, missä he kaikin keinoin yrittävät pienentää hakkuita.

Siksi päätettiin myös myydä maata. Sattumoisin päädyttiin samaan 13 000 hehtaariin. Näin siis Metsähallituksen hakkuumahdollisuuksista katosi vuoden aikana 26 000 hehtaaria.

Viimeinen ympäristöministeri

Toistaiseksi tämän maan poliittiseen kaanoniin on kuulunut, että jokaisen ympäristöministerin on saatava perustaa oma kansallispuistonsa. Tämän on kuitenkin loputtava joskus, sillä maata ei luoda lisää.

Jos linja jatkuu, uudet puistot voisi ehkä perustaa jo suojelluille maille. Niitä onkin eniten Euroopassa, mutta tämä ei käy luontoväelle, koska se ei poista metsiä talouskäytöstä.

Toinen vaihtoehto on suojella yksityismaita, mutta se ei taida onnistua muuten kuin vapaaehtoisin keinoin. Kolmas vaihtoehto saattaa olla, että ei olisi enää ympäristöministeriötäkään.

Siitä on vauhkoiltu, että näin suojelumme taantuisi Venäjän tasolle. Jostakin syystä kukaan ei kerro, mitä tasoa edustaa mainittu lehmänkauppa, miten sellaiset vaikuttavat politiikkaan ylipäätään eikä edes sitä, miksei suojelumme voisi yhtä hyvin nousta vaikka Itävallan tai suuren osan Saksan osavaltioista tasolle – ei niissäkään ole itsenäistä ympäristöministeriötä.

HANNES MÄNTYRANTA on Suomen Metsäyhdistyksen viestinnän suunnittelija.